

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ 7 สิงหาคม 2567 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายปดิพัทธ์ สันติภาดา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนการทำหน้าที่ประธานการประชุม

เมื่อสมาชิกฯ ครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทู้ถาม (ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

ประธานฯ แจ้งเรื่องที่ไม่ปรากฏอยู่ในระเบียบวาระการประชุม จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่

1. รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ให้ผู้มีรายชื่ออยู่ในลำดับถัดไป ในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง

ตามที่นางสาวสุดาวรรณ หวังศุภกิจโกศล ได้มีหนังสือขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2567 เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 101 (3) นั้น ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎร ให้ผู้มีรายชื่อในลำดับบัญชีรายชื่อของพรรคเพื่อไทยเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทน ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 105 (2) คือ นายก่อแก้ว พิกุลทอง ลำดับที่ 36

ที่ประชุมรับทราบ

2. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 115

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 115 ทั้งนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีอยู่ปัจจุบันและปฏิบัติหน้าที่ได้ในขณะนี้ มี 499 คน และองค์ประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งคือ 250 คน

ที่ประชุมรับทราบ

(3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

(ไม่มี)

เรื่องด่วน

1. ร่างพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

2. ร่างพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2567 ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เลื่อนการพิจารณาระเบียบวาระเร่งด่วนที่ 1 และเรื่องด่วนที่ 2 ออกไปก่อนเพื่อรอการพิจารณาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีจะเสนอไปยังสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้น ประธานฯ จึงขอดำเนินการตามระเบียบวาระต่อไป

นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะวิปฝ่ายค้าน ได้สอบถามถึงความคืบหน้าที่คุณรัฐมนตรีขอรับร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ ไปพิจารณาก่อนรับหลักการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแจ้งไว้ว่าจะส่งคืนสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาภายใน 30 วัน โดยขณะนี้ผ่านมา 35 วันแล้ว จึงขอสอบถามว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ค้างอยู่ในขั้นตอนใด และจะได้พิจารณาในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเมื่อไร

นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย พรรคเพื่อไทย ในฐานะวิปรัฐบาล กล่าวว่า ทางหน่วยงานได้ชี้แจงเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาว่า คาดว่าจะใช้เวลาตรวจทานร่างพระราชบัญญัติอีกไม่นานและจะเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ซึ่งร่างพระราชบัญญัติที่ได้เลื่อนมาทั้ง 2 ฉบับนั้น เป็นทั้งร่างของรัฐบาลและร่างของฝ่ายค้าน โดยวิปรัฐบาลได้ดำเนินการติดตามอยู่ทุกสัปดาห์และพยายามอย่างเต็มที่ที่จะเร่งให้เข้ามาพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็วที่สุด ซึ่งหน่วยงานได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และเชื่อว่าอีกไม่นานจะสามารถเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและจะรีบส่งมาที่สภาผู้แทนราษฎรต่อไป

(5) เรื่องที่ค้างพิจารณา

5.1 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน และสตรี)

จากการประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ 26 ปีที่ 2 ครั้งที่ 9 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ 31 กรกฎาคม 2567 ที่ประชุมได้เห็นชอบให้มีการพิจารณารวมกับร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันอีก 1 ฉบับ คือ เรื่องตามระเบียบวาระการประชุมที่ 5.2

ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) (เป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็ก เยาวชน และสตรี) โดยได้มีการเสนอหลักการและเหตุผล และสมาชิกฯ ได้อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานฯ ได้สั่งปิดประชุม จึงขอให้สมาชิกฯ ได้อภิปรายต่อในวันนี้

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต สนับสนุน ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 มีสาระสำคัญคือ การทำให้ประเทศไทยสามารถผลิต ครอบครอง และจำหน่ายสื่อลามกอนาจารที่มีเนื้อหาของบุคคลตั้งแต่ อายุ 20 ปีขึ้นไปได้ ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศไทยเข้าใกล้การเป็นสังคมสมัยใหม่ที่เชื่อว่ามนุษย์ทุกคน เท่าเทียมกันโดยเสมอภาค ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 287 และร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มาตรา 14 (4) โดยสาระสำคัญคือ การกำหนดคำว่า ลามก ไว้ในกฎหมายโดยไม่ได้ให้ความหมายที่เจาะจงกับคำว่า ลามก จึงทำให้ความผิดเกี่ยวกับสื่อลามก เกินความครอบคลุมและกว้างขวางเกินไปในการตีความ จนเป็นปรากฏการณ์เช่นเซอร์ทูกอย่างเพราะ มีการตีความว่าอาจเป็นภาพลามกได้ โดยเมื่อกฎหมายไทยไม่ได้ให้คำนิยามที่ละเอียดในคำว่า ลามก จึงจำเป็นต้องอาศัยความหมายจากพจนานุกรม ซึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี 2554 ได้ให้ความหมายของคำว่า ลามก ไว้ว่า หยาบเข้า ต่ำทราหม หยาบโลน อันเป็นที่น่ารังเกียจของคนดีมีศีลธรรม เช่น หนังสือลามก พุดลามก ทำลามก เป็นต้น ทำให้การกำหนดการกระทำความผิดของกฎหมายไทย เกี่ยวกับสื่อลามกไม่มีความชัดเจนและไม่สามารถเจาะจงได้ว่าเป็นสิ่งใดบ้างที่เป็นความผิดตามกฎหมาย เพราะเราพิจารณาความหยาบเข้าต่ำทราหม ความหยาบโลน หรือมองว่าเป็นที่น่ารังเกียจของสังคมและ คนดีมีศีลธรรมซึ่งค่อนข้างกว้าง ไม่มีมาตรฐานใด และเปิดให้ใช้ดุลยพินิจมากจนเกินไปว่าอะไรเป็น ความน่ารังเกียจ ในความเป็นจริงนั้นสังคมไทยมีการเผยแพร่สื่อลามกในสังคมโดยปราศจากการควบคุม อยู่แล้ว โดยเฉพาะเมื่อสิ่งเหล่านี้กลายเป็นสิ่งนอกกฎหมาย รัฐจึงเน้นการกดปราบแต่ไม่สามารถ ควบคุมได้ โดยเมื่อเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายผู้คนจึงครอบครองหรือส่งต่อสื่อลามกเหล่านี้โดยการปกปิดและ ไม่มีการควบคุมเข้าถึง มีการส่งต่อผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ ที่ไม่มีการควบคุมการเข้าถึงของ บุคคล จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์อายุของผู้ใช้งานและส่งผลให้เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าถึงเนื้อหา ได้จำนวนมาก และยังเป็นที่ยินยอมด้วย และแม้ว่าจะมีการห้ามสื่อลามกแต่ก็ยังคงมีอยู่ เช่น อาบอบนวด เลาจัน บ่อน เป็นต้น ซึ่ง Sex worker ก็มีอยู่แล้ว และเป็นอาชีพที่สุจริต เป็นอาชีพที่เก่าแก่ ที่สุดในโลก จากรายงานของ Global Digital Report 2024 พบว่า 10 เว็บไซต์ที่คนไทยเยี่ยมชม มากที่สุด 3 อันดับเป็นสื่อลามกอนาจาร หากขยายเป็น 20 อันดับ จะมีถึง 5 เว็บไซต์ หรือกล่าวได้ว่า 1 ใน 4 เว็บไซต์ยอดนิยมของคนไทยเป็นเว็บไซต์โป๊ ซึ่งยังไม่รวมสื่อลามกในแพลตฟอร์มอื่น ๆ อีกจำนวนมากแม้ว่าจะไม่มีข้อมูลอย่างละเอียด แต่จากสถิติเบื้องต้นสามารถอนุมานได้ว่าประเทศไทย

มีผู้เสพสื่อลามกมากเพียงใด ทั้งนี้ ไม่ว่าจะซื้อเท็จจริงทางตัวเลขหรือทางชีวภาพ ความรู้สึกและอารมณ์ทางเพศ ตลอดจนถึงเพศหรือสื่อลามก ล้วนเป็นความธรรมดาสามัญ เป็นสิ่งที่ทุกคนรู้จักและเข้าถึงได้ แต่เรากลัวและเก็บซ่อนไว้ ทำเหมือนว่าเป็นเรื่องผิดปกติและไม่มีใครทำกัน ดังนั้น เราควรนำเรื่องนี้ขึ้นมาบนดินและทำในสิ่งที่ควรจะเป็น เราก็จะสามารถลดความเสียหายและลดงบประมาณจากสิ่งเหล่านี้ อีกมากมาย

นอกจากนี้ จากงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เรื่อง สื่อลามกอนาจารกับปัญหาการข่มขืน ซึ่งได้สำรวจฐานข้อมูลในช่วงปี 2548 - 2552 จาก 30 ประเทศ และหาความสัมพันธ์กับตัวแปรผลการศึกษาอย่างชัดเจนว่า การทำให้สื่อลามกถูกกฎหมายนั้นจะทำให้อัตราการข่มขืนกระทำชำเราและอาชญากรรมทางเพศลดน้อยลง แต่ต้องปรับการเข้าถึงสื่อเหล่านั้นให้เหมาะสมกับช่วงอายุวัยอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้น ปัญหาจึงไม่ได้อยู่ที่สื่อลามกแต่อยู่ที่ปัจจัยอื่น ๆ โดยรอบที่ควรศึกษาและพิจารณา การทำให้สื่อลามกถูกกฎหมายโดยควบคุมอย่างเคร่งครัดเป็นทางออก และแม้ว่าเราจะไม่ทำให้สื่อลามกถูกกฎหมายก็ไม่ได้หมายความว่าเราจะควบคุมมันได้ ทุกวันนี้เด็กเยาวชนก็สามารถเข้าถึงสื่อลามกเหล่านี้ทางอินเทอร์เน็ตได้รวดเร็ว จึงควรทำให้ถูกกฎหมาย ให้มีการควบคุมเนื้อหา หากเราเปลี่ยนแนวคิดจาก การห้ามเป็นการควบคุม ก็จะสามารถเข้าไปควบคุมดูแลสื่อลามกเหล่านี้ได้ ตั้งแต่การกำหนดให้มีการลงทะเบียนผู้ที่เข้ามาประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมนี้ การจำกัดอายุของผู้ที่เข้ามาประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมนี้ให้ไม่เป็นเยาวชนและผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี มีการตรวจสุขภาพร่างกายอย่างสม่ำเสมอ มีการทำหนังสือให้คำยินยอมเพื่อป้องกันการค้ามนุษย์ ควบคุมเนื้อหาไม่ให้ส่อไปในทางเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์หรือยุยงให้มีการกระทำความผิดหรือไม่เหมาะสมทางเพศ คุ้มครองสิทธิของผู้ประกอบอาชีพนี้ การกำหนดมาตรการช่องทางการเผยแพร่สื่อดังกล่าวอย่างถูกกฎหมายโดยต้องมีการจำกัดการเข้าถึงบุคคลทั่วไปได้และต้องไม่มีการเข้าถึงได้โดยง่าย และเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องไม่สามารถเข้าถึงได้ หากเรามีมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ นอกจากจะควบคุมสื่อลามกได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว รัฐยังสามารถติดตามและจัดเก็บรายได้จากอุตสาหกรรมนี้ได้ด้วย สำหรับ การที่มีหลายคนอาจรู้สึกว่สิ่งนี้ขัดต่อศีลธรรมอันดีงาม แต่คำว่าศีลธรรมอันดีงามที่ปรากฏอยู่ใต้รัฐธรรมนูญนั้นไม่ได้หมายถึงศีลธรรมของศาสนาใดศาสนาหนึ่ง จึงไม่ใช่เรื่องของศีล 5 หรือการประพฤติผิดในกามแต่หมายถึงศีลธรรมในทางกฎหมาย คือความประพฤติปฏิบัติอันดีงามต่อคนในสังคม การที่เราเสพสื่อลามกไม่ได้หมายความว่าเราจะไปข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นในสังคม และไม่ได้หมายความว่าเราจะกระทำความผิดศีลธรรมอันดีงาม ทั้งนี้ เชื่อว่าคนเราไม่ว่าจะเพศใด ศาสนาใดก็ตาม ล้วนเป็นคนเหมือนกันการประกอบอาชีพนี้ก็เช่นกัน ในประเทศของเราและทั่วโลกยังมีบุคคลอีกหลายคนที่ทำมาหากินโดยสุจริต ใช้กำลัง และร่างกายของตนในการประกอบอาชีพ และยังสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้อย่างมหาศาลและสรรค์สร้างผลงานดี ๆ ในเชิงศิลปะและการให้บริการตอบสนองอารมณ์อันเป็นพื้นฐานของมนุษย์คือความต้องการทางเพศซึ่งล้วนแต่ได้รับการยอมรับในสังคม

ที่เจริญแล้ว แต่พวกเขาเหล่านั้นกลับถูกผลักดัน ถูกจับกุมด้วยกฎหมายที่ล่าสมัย ไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และพยายามเก็บซ่อนพวกเขาไว้ ดังนั้น เราจึงควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้ทันสมัยต่อโลกและไม่กดทับเพศหญิงหรือเพศสภาพอื่นในหลักการของแนวคิดชายเป็นใหญ่ การปฏิเสธไม่ให้คนเท่าเทียมกัน เพื่อให้เป็นกฎหมายที่ดีมีประสิทธิภาพ และเปิดทางให้กับโอกาสและความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ของสังคมในเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในอนาคต

อีกทั้งกฎหมายนี้เป็นการนำสิ่งที่อยู่ใต้ดินขึ้นมาควบคุม ดูแล และแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทสังคมในปัจจุบัน และอาจส่งผลดีต่อสภาพเศรษฐกิจ เนื่องจากในปัจจุบันมีหลายแพลตฟอร์มออนไลน์ลงขายสินค้าผู้ใหญ่ โดยหลีกเลี่ยงด้วยการใช้ชื่ออื่นเพื่อให้สามารถลงขายได้ การมีกฎหมายควบคุมอย่างถูกต้อง จะส่งผลให้ประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อยู่แล้วแต่ต้องทำอย่างหลบซ่อนสามารถประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย แยกมาตรการควบคุมต่อต้านสื่อลามกเด็กออกจากสื่อลามกผู้ใหญ่เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีทัศนคติต่อปัญหาสื่อลามกเด็กได้ดีและมีความเข้าใจมากขึ้น รวมทั้งจะทำให้การเรียกร้องผลประโยชน์ในเรื่องนี้ลดลง ตลอดจนมีการกำหนดมาตรการจัดเก็บภาษีได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ได้กล่าวถึงการควบคุมสื่อลามกซึ่งในประเทศไทยนั้นเราห้ามทุกอย่างโดยเหมาว่าทุกอย่างผิดทั้งหมด เรามีความห่วงใยเด็กและเยาวชน แต่ส่วนที่เป็นของผู้ใหญ่นั้นควรมีการนำขึ้นมาบนดินและควบคุมบริหารจัดการให้ดี โดยในส่วนของ การควบคุมสื่อลามกในต่างประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกาและเยอรมนีนั้น มีข้อมูลระบุว่า หากอายุเกินเกณฑ์หรือบรรลุนิติภาวะแล้วสามารถครอบครองเข้าถึงสื่อลามกได้ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ควบคุมในลักษณะการปกป้องและคุ้มครองเด็ก สอดคล้องกับบริบททางสังคมปัจจุบัน ส่งผลต่อเศรษฐกิจในการสร้างรายได้หรือการจัดเก็บภาษีอย่างถูกต้อง และมีการควบคุมอย่างจริงจัง อีกทั้งสมาชิกฯ เสนอว่าควรสนับสนุนให้นายางพารามาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ของเล่นสำหรับผู้ใหญ่ซึ่งจะช่วยส่งเสริมทางด้านเศรษฐกิจ และยังได้เสนอแนะว่าแนวคิดการควบคุมสื่อลามกอนาจารเป็นการสะท้อนการปิดกั้น การค้นหา และความพึงพอใจทางเพศ การแก้ไขกฎหมายดังกล่าวจะเปิดให้คนไทยมีอิสระและมีทางเลือกในการช่วยตอบสนองความต้องการทางเพศที่มีความเป็นส่วนตัว เพื่อสนับสนุนไม่ให้มีการจำกัดทางเพศวิถีและสิทธิในเนื้อตัวร่างกาย

สมาชิกฯ อภิปรายถึงการสอนเรื่องเพศตั้งแต่วัยเด็ก โดยประเทศไทยมีสิ่งหนึ่งที่ทำพลาดคือการที่เราไม่กล้าสอนเรื่องเพศให้กับลูกตั้งแต่ในวัยเด็ก มีตำรามากมายในต่างประเทศกล่าวถึงเรื่องนี้ว่าต้องคุยเรื่องเพศกับเด็กตั้งแต่ 3 ขวบ แต่คำว่าเรื่องเพศในที่นี้ เราต้องแยกประเด็นว่าการที่จะสอนให้เด็กเรียนรู้และรู้จัก อย่างน้อยอวัยวะเพศของตนเองหรือที่มาของเขาว่าเขาเกิดมาจากไหน ประเทศไทยมีการล่วงละเมิดทางเพศวัยเด็กจำนวนมากเพราะเด็กไม่รู้ว่าจะต้องดูแลตนเองและปกป้องตนเองอย่างไร และอวัยวะเพศมีความสำคัญไม่ไห้คนอื่นมารุกล้ำอย่างไร ซึ่งเมื่อพิจารณาคติต่าง ๆ พบว่า ส่วนใหญ่เด็กจะคิดว่าผู้ใหญ่เล่นด้วยโดยไม่รู้ว่าจะถูกล่วงละเมิดทางเพศ ดังนั้น การสอนเรื่องเพศกับเด็กจะส่งผลดีต่อเด็ก และจะทำให้ลดอัตราการถูกล่วงละเมิดในเด็กได้ การมีกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจะเป็น

การควบคุมสิ่งที่ผิดกฎหมายให้ถูกต้อง ทำให้ผู้หญิงเกิดความเท่าเทียมทางเพศมากขึ้น และทำให้สามารถแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุได้

อย่างไรก็ตาม ได้มีสมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต ไม่สนับสนุนในประเด็นต่าง ๆ อาทิ เรื่องดังกล่าวอาจจะมีผลเสียที่ตามมามากกว่าผลดี เช่น อาจเกิดปัญหาครอบครัวในอนาคต ปัญหาการคุกคามทางเพศมากขึ้น และยังก่อให้เกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบในสังคม อาจเห็นว่าการใช้ความรุนแรงทางเพศเป็นเรื่องปกติ และอาจเกิดปัญหาการค้ามนุษย์ ทำให้เกิดการบังคับหรือข่มขืนใจโดยอีกฝ่ายไม่ต้องการ ทำให้ตกเป็นเหยื่อของการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศ รวมทั้งอาจเกิดปัญหาด้านสาธารณสุขหากไม่มีการป้องกันเป็นอย่างดีอาจทำให้เกิดโรคติดต่อได้ นอกจากนี้ เจตนารมณ์ของมาตรา 287 มีเพื่อคุ้มครอง โดยเฉพาะในสังคมที่มีความหลากหลาย จึงต้องมองในภาพรวมเป็นหลัก การโฆษณาด้วยภาพโป๊เปลือยอาจเกิดปัญหาเรื่องการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งเราไม่อาจรู้ได้ว่าบุคคลดังกล่าวยินยอมพร้อมใจหรือไม่ การที่สมาชิกฯ ที่สนับสนุนกล่าวว่า การประกันสิทธิเสรีภาพของมนุษย์ในการประกอบอาชีพอาจขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น มีความเห็นว่ายังคงมีความจำเป็นเพื่อความสงบเรียบร้อยในสังคมและเพื่อความปลอดภัยของประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กและเยาวชน รัฐต้องมีมาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครอง ตลอดจนมีมาตรการป้องปรามเพื่อป้องกันไม่ให้สื่อผู้ใหญ่เหล่านี้ขยายออกไปในแพลตฟอร์มต่าง ๆ ในวงกว้าง ส่วนประเด็นเรื่องอายุของบุคคลและความรุนแรงเป็นองค์ประกอบของความผิดนั้น ในทางปฏิบัติเป็นสิ่งที่ยากต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริง จึงเป็นช่องว่างให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลยพินิจจับกุมและดำเนินการส่งผลให้เกิดปัญหาเรื่องการทุจริตได้ อีกทั้งการตัด (2) และ (3) เรื่องการโฆษณาและการให้เช่า ยังต้องมีการตีความ โดยปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการให้บริการทางเพศ จึงเป็นเรื่องน่าห่วงใยหากปล่อยให้การเผยแพร่สื่อลามก รวมทั้งยังไม่มีรายงานใดที่พิสูจน์ว่าการสนับสนุนสื่อลามกถูกกฎหมายจะทำให้เกิดการกระทำความผิดทางเพศและการข่มขืนลดลง แต่มีผลการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพาและมหาวิทยาลัยมหิดล พิสูจน์ชัดเจนว่าสื่อลามกมีผลต่อการกระทำความผิดทางเพศ โดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นวัยที่อยากรู้อยากลอง รวมทั้งในสหรัฐอเมริกายังมีผลการศึกษาว่าสื่อลามกนำไปสู่ความรุนแรงทางเพศ หากยกเลิกมาตรา 287 จะส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนอย่างไร สำหรับในผู้ใหญ่ มีการศึกษาว่าสื่อลามกมีผลกระทบต่อสมรรถภาพทางเพศและสภาวะทางจิตของผู้ที่เสพสื่อนี้เป็นประจำ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและการหลั่งฮอร์โมนในสมอง ตลอดจนยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ซึ่งต่างชาติจะมองว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการค้าประเวณี ประเทศไทยสามารถศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับสินค้าสำหรับผู้ใหญ่และออกกฎหมายเป็นการเฉพาะได้ โดยต้องไม่ยกเลิกมาตรา 287 ที่เปรียบเสมือนกำแพงในการป้องกันเด็กและเยาวชน

หลังจากที่สมาชิกฯ ได้อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ผู้เสนอญัตติได้อภิปรายสรุป ญัตติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย อาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 284 เสียง

5.3 ร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ซึ่งค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 1 ครั้งที่ 6 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 10 มกราคม 2567)

นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล แถลงหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 เพื่อเพิ่มอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถจัดทำบริการขนส่งสาธารณะและมีบทบาทในการจัดการระบบขนส่งสาธารณะในท้องที่ของตนเองได้มากยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ. 2542 ได้วางหลักการให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อปท. มากยิ่งขึ้น เพื่อกระจายอำนาจและให้ท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะที่ตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสมและแท้จริง โดยไม่ต้องรอการตัดสินใจจากราชการส่วนกลางเพียงอย่างเดียว โดยการถ่ายโอนภารกิจนั้นกระทำผ่านแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจภายใต้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. พ.ศ. 2542 และหลังจากได้มีแผนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. และแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจดังกล่าวมาแล้ว 2 ฉบับ ปรากฏว่า ได้ให้การอนุญาตจัดตั้งและจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสารภายในเขตจังหวัดและการอนุญาตให้ใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งในเขตจังหวัดเป็นภารกิจที่ต้องมีการถ่ายโอนให้แก่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัด อีกทั้งได้ระบุแนวทางการแก้ไขพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 เพื่อเพิ่มอำนาจและหน้าที่ให้กับคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย

แนวทางการแก้ไขพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ได้มุ่งเน้นการกระจายอำนาจโดยเน้นการเพิ่มอำนาจให้แก่ อปท. เท่าที่จำเป็นต่อการจัดทำระบบขนส่งสาธารณะในเขตพื้นที่ของตนเองได้ โดยไม่สร้างภาระจนเกินควรและไม่เพิ่มอำนาจหน้าที่ที่เกินกว่าศักยภาพของ อปท. เช่น การตรวจสภาพรถ การขนส่งระหว่างจังหวัด และการขนส่งสินค้า เป็นต้น ซึ่งจะเน้นรถโดยสารสาธารณะในพื้นที่ของตนเอง โดยจุดหมายปลายทางของร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คือ 1. อปท. มีอำนาจจัดทำบริการขนส่งสาธารณะได้ด้วยตนเอง 2. อปท. มีอำนาจจัดการระบบขนส่ง

สาธารณสุขในพื้นที่ของตนเอง และ 3. คงอำนาจรัฐส่วนกลางไว้ในเรื่องการขนส่งระหว่างจังหวัดและระหว่างประเทศ อีกทั้งมีแนวทางในการเปลี่ยนแปลงอำนาจของคณะกรรมการ คือ 1. คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง โดยให้คงไว้ตามเดิม แต่เสนอให้ตัดอำนาจและหน้าที่ในเขตกรุงเทพมหานครโดยยังคงดูแลการเชื่อมต่อระหว่างกรุงเทพฯ กับเขตปริมณฑลในภาพรวมได้ 2. คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกรุงเทพมหานคร โดยเสนอให้เพิ่มขึ้นใหม่เพื่อให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจจัดการระบบขนส่งได้ด้วยตนเอง และ 3. คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัด โดยให้คงไว้ตามเดิมแต่เสนอแก้ไขเพิ่มเติมโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ นอกจากนี้ได้เสนอให้ปรับโครงสร้างของคณะกรรมการให้ยึดโยงกับประชาชนมากขึ้น โดยเปลี่ยนจากผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งมาจากการแต่งตั้งของราชการส่วนกลาง เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ และเพิ่มผู้แทนเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ไม่เกิน 5 คน ผู้แทนเทศบาลนครเมืองและเทศบาลเมือง ไม่เกิน 3 คน นอกจากนี้ได้เสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงในระดับจังหวัดโดยสามารถใช้อำนาจและหน้าที่หลักในมาตรา 20 ในเขตจังหวัดได้อย่างสมบูรณ์โดยไม่ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางอีกต่อไป แต่จำกัดให้ใช้ได้ในการพิจารณาขนส่งระหว่าง อบท.เท่านั้น เพิ่มอำนาจและหน้าที่หลักในมาตรา 20 เพื่อแก้ปัญหาเรื่องสถานีขนส่ง ซึ่งเดิมเป็นอำนาจและหน้าที่เฉพาะของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง และเพิ่มอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นแก้ไขเพิ่มเติมอื่น ๆ อาทิ เพิ่มเติมอำนาจให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นในงานธุรการที่เกี่ยวข้อง เพิ่มเติมอำนาจอนุมัติการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่งประจำทาง เพิ่มเติมอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขนส่ง และแก้ปัญหาเรื่องสถานีขนส่งโดยลดอำนาจรัฐส่วนกลางแล้วเพิ่มอำนาจให้ท้องถิ่น

สมาชิกฯ ได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกต สนับสนุนร่างพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ระบบขนส่งสาธารณะเป็นเรื่องพื้นฐานที่ถูกพูดถึงในสังคมอยู่บ่อยครั้งเพราะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันของทุกคน การมีขนส่งสาธารณะที่ดีจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกคนให้ดีขึ้นตามไปด้วย ช่วยให้เดินทางได้ทันเวลา ช่วยให้ผู้คนเข้าถึงสถานที่ต่าง ๆ เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้สะดวกขึ้น และยังช่วยเพิ่มพื้นที่เศรษฐกิจและเพิ่มคุณภาพของเมืองได้อีกมากมาย ปัจจุบันการเข้าถึงขนส่งสาธารณะในประเทศไทยยังไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ คนไทยจึงจำเป็นต้องใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อไปยังจุดหมายปลายทาง หากเปรียบเทียบกรุงเทพฯ กับจังหวัดนครราชสีมาซึ่งเป็นเมืองที่มีประชากรหนาแน่นเช่นกัน แต่การคมนาคมแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ทั้งนี้ กรุงเทพฯ มีประชากรประมาณ 5.47 ล้านคน มีพื้นที่ 1,569 ตารางกิโลเมตร มีขนส่งสาธารณะทั่วเมือง แต่รถก็ยังติดอยู่เกือบทุกช่วงเวลา ในขณะที่จังหวัดนครราชสีมา มีประชากรประมาณ 2.63 ล้านคน เป็นอันดับ 2 ของประเทศ มีพื้นที่ 25,494 ตารางกิโลเมตร มีพื้นที่ใหญ่และกว้างแต่ระบบขนส่งสาธารณะกลับสวนทางกับกรุงเทพฯ โดยการขนส่ง

สาธารณะในเมืองของจังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่เป็นรถสองแถว และจะมีรถวิ่งประมาณ 20 สาย ในกรณีที่จะมีการสอบ ก.พ. ที่อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้ประกาศไม่ให้ผู้เข้าสอบนำรถยนต์ส่วนตัวไปในวันสอบเนื่องจากกลัวว่ารถจะติด แต่ระบบขนส่งสาธารณะที่จังหวัดนครราชสีมา ยังไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่ต้องเดินทางสอบได้ จึงคาดการณ์ว่าวันสอบที่กำลังจะมาถึง จะเกิดปัญหาอย่างแน่นอน

ความแข็งแกร่งของระบบขนส่งสาธารณะจัดส่งผลกระทบอย่างมากต่อวิถีชีวิตของคน ยกตัวอย่างเมืองเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน มีประชากรประมาณ 3.8 ล้านคน มีพื้นที่ 30,546 ตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากรมากกว่าจังหวัดนครราชสีมาแต่มีการจัดการขนส่งสาธารณะได้ดี และครอบคลุม ทั้งรถไฟใต้ดิน รถไฟชานเมือง รถรางวิ่งในเมือง รถบัสหรือรถโดยสารประจำทาง ซึ่งมีเส้นทางวิ่งกว่า 350 เส้นทาง มีป้ายรถเมล์มากถึง 2,634 ป้าย และยังแบ่งประเภทรถเมล์ออกไปเป็น Express Bus ที่เป็นบริการรถโดยสารแบบด่วนซึ่งมีป้ายจอดน้อยกว่าทำให้ไปถึงจุดหมายปลายทางได้เร็วขึ้น และ Night Bus ที่เป็นรถโดยสารประจำทางตอนกลางคืนในกรณีที่ระบบขนส่งประเภทอื่นหมดเวลาเดินทางแล้ว อีกทั้งการเดินทางทุกรูปแบบของเบอร์ลินเป็นการเดินทางแบบ Seamless คือเป็นการเดินทางแบบไร้รอยต่อ และนักเรียนที่อายุ 6 ปีขึ้นไป สามารถใช้บริการขนส่งมวลชนสาธารณะได้ฟรีเพียงแสดงบัตรนักศึกษาเท่านั้น ทำให้เบอร์ลินเป็นเมืองที่ประชาชนไม่ค่อยใช้รถยนต์ส่วนตัว จึงต้องการให้ประเทศไทย รวมถึงในทุกจังหวัด ได้ศึกษาและทำตาม และต้องการให้ท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดได้มีบทบาทในการจัดการขนส่งสาธารณะในแต่ละพื้นที่ โดยเชื่อว่าในอนาคต จังหวัดต่าง ๆ ในประเทศไทยจะมีระบบขนส่งสาธารณะที่เพิ่มมากขึ้น มีรถโดยสารสาธารณะที่ครอบคลุมทุกสาย และไร้รอยต่อ ลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว และที่สำคัญจะช่วยปกป้องผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

ปัญหาในระบบขนส่งสาธารณะในท้องถิ่นไม่มีการอนุมัติเส้นทางใหม่ในจังหวัดขนาดใหญ่ และเป็นเมืองท่องเที่ยว เนื่องจากไม่มีข้าราชการประจำดูแลในเรื่องนี้ทำให้การเดินทางไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต และไม่มีผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบ ติดตาม หรือยึดคืนใบอนุญาตทำให้ไม่เกิดการพัฒนาเส้นทางใหม่ขึ้น จึงสนับสนุนให้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยเปลี่ยนประธานคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัดเป็นผู้ที่ยึดโยงกับประชาชน เช่น นายก อบจ. และเพิ่มผู้ที่ยึดโยงกับนักเรียนเข้ามาเป็นกรรมการ เช่น นายกสมาคมผู้ปกครองของโรงเรียนขนาดใหญ่ เป็นต้น รวมทั้งเพิ่มผู้ที่ยึดโยงกับการท่องเที่ยวมาเป็นกรรมการ เช่น ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประจำจังหวัด ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด ประธานสภาอุตสาหกรรม ท่องเที่ยวจังหวัด นายกสมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัด และเพิ่มผู้ที่ยึดโยงกับผู้ใช้แรงงานมาเป็นกรรมการ เช่น ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนสหภาพแรงงาน ตลอดจนสร้างเจ้าภาพในการจัดการป้ายรถประจำทางให้มีคุณภาพเหมาะสมกับบริบทของเมือง และให้มีข้าราชการประจำ สังกัด อบจ. สำหรับพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะภายในจังหวัด รวมถึงกำกับตรวจสอบการเดินทางว่าเป็นไปตามเงื่อนไขหรือไม่ นอกจากนี้

การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการออกแบบขนส่งสาธารณะจะช่วยลดปัญหาการจราจรติดขัด และช่วยลดอัตราการเสียชีวิตบนท้องถนน ช่วยลดค่าครองชีพให้กับพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตน้ำมันเชื้อเพลิง เมื่อปัญหาของประชาชนสะท้อนผ่านมาทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาล และสภาผู้แทนราษฎรก็ไม่ควรเพิกเฉย และขอให้รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ อย่างไรก็ตาม สมาชิกฯ เห็นด้วยในเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ไม่เห็นด้วยในหลายมาตรา ซึ่งต้องนำมาพิจารณากันอย่างรอบคอบต่อไปในชั้นกรรมาธิการ เนื่องจากมีความกังวลว่าอาจจะมีหลายมาตราที่ขัดกับข้อกฎหมาย

หลังจากที่สมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว **นายชัยวัช ตุลาธน ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร** กล่าวต่อที่ประชุมว่า ก่อนที่จะพิจารณาร่างกฎหมายต่อไป ขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากเมื่อสัปดาห์ที่แล้วรัฐธรรมนุญได้มีคำวินิจฉัยยุบพรรคก้าวไกลและตัดสิทธิทางการเมืองคณะกรรมการบริหารพรรคก้าวไกล ดังนั้น จึงขอแจ้งต่อประธานฯ ว่า ตนและกรรมการบริหารพรรคได้แก่ นายอภิชาติ ศิริสุนทร นางสาวเบญจา แสงจันทร์ นายสุเทพ อุ๋อัน รวมถึงนายพิชิต ลิ้มเจริญรัตน์ อดีตหัวหน้าพรรคก้าวไกล คงไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้แทนราษฎรได้อีกต่อไป หลังจากนั้น และขอขอบคุณประธานฯ และเพื่อนสมาชิกฯ ทุกท่าน ที่ได้ทำงานร่วมกันมา และถือเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้ใช้ช่วงระยะเวลาในฐานะผู้แทนราษฎรในการทำงานอย่างเต็มที่เพื่อผลักดันสิ่งที่คิดว่าเป็นอนาคตของประเทศ สุดท้าย พวกตนคงไม่มีโอกาสได้ร่วมทำงานกับทุกท่านอีกต่อไปอย่างน้อย 5 ปี หรือ 10 ปี แต่ก็หวังว่าหลังจากนี้เพื่อนผู้แทนราษฎรจะสามารถใช้อำนาจหน้าที่ในฝ่ายนิติบัญญัติในฐานะที่พี่น้องประชาชนเลือกเข้ามาเป็นสถาบันทางการเมืองเดียวในประเทศที่ถูกแต่งตั้งโดยประชาชนอย่างคุ้มค่าและทำให้ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของพวกเรา เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริงที่อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน

จากนั้น **นายปดิพัทธ์ สันติภาดา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่งซึ่งทำหน้าที่ประธานฯ** กล่าวว่า ตนมีชื่ออยู่ในกรรมการบริหารพรรคก้าวไกล ในปี 2566 ดังนั้นสภาพการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของตนจึงสิ้นสุดลงเช่นเดียวกัน จึงต้องการขอบคุณทุกท่านและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างมากที่ได้ทำงานร่วมกับทุกท่าน และขอออกไปยังข้าราชการของสภาทุกท่านว่าตนเคารพและขอบคุณทุกท่านจริง ๆ และสุดท้าย อำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน ต่อจากนั้น ประธานฯ ได้สั่งปิดประชุมเวลา 15.55 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 15.55 นาฬิกา

**จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**